

настъ е почти рѣшенъ отъ 26 февруарія 1872 г., отъ когато сирѣчь Царското Правителство издаде високо праде за потвърдѣніето на Н. П. Видинскій Митрополитъ Анѳима за българскій Екзархъ. А по-дновяванъето на нашата Іерархія, сега Екзархія, по-право може да има своята дата отъ 11 маія 1872 г., когато на празника св. Кирила и Меѳодія, Н. Блаженство Анѳимъ I, наедно съ митрополитытъ Макаріополскаго Иларіона, Пловдивскаго Панарета и Ловченскаго Иларіона тържественно извърши Богослуженіето въ българската черкова на Фенерь. На тѣзи служба са прочете акта и са провъзгласи независимостъта и самостоятелностъта на българската черкова.

Гръцкыйтъ Патріархъ съ своя синглитъ, като видѣ успѣха на българската Екзархія и че нашата черкова са провъзгласи официјално независима, употребѣи последнѣ средство — дано растрои пакъ щомъ възродившата са българска черква. Съ този омысль той свика съборъ въ патріархіята и на него пристрастно и самопроизвольно провъзгласи *българското духовенство и неговитѣ послѣдователи за схизматицы*, като пріе за основаніе *племството* (филитѣзмъ), което ужъ черковата осждадала ёще отъ апостолскытъ времена! Послѣднѣго туй дѣяніе — плодъ на люта упоритость и завѣтна злоба къмъ насъ българытъ, — са извърши на 17 септември 1872 год., но са осжди отъ по-многого православны черковы на Истокъ, като лишено отъ сѣко каноническо основаніе.

И тѣзи е послѣдната фаза на много шумныя българскій въпросъ, че не знаймы ако ще има и друга. Но отъ преминжли данны по таквызи случаи можемъ да заключимъ безъ двоумица, че нашытъ православны противницы отъ Фенерь скоро ще са раскажтъ за несмыслениата си постѣпка (проглашеніето на схиз-